

26. DRUGE JAVNE POTREBE

Odhodki na področju »drugih javnih potreb« so bili v letu 2015 realizirani v višini 1.214.501,98 evrov ali 97,45–odstotno glede na s proračunom načrtovane odhodke. Prihodki pa so bili realizirani v višini 1.262.165,36 evrov oziroma 101,28–odstotno glede na prihodke, načrtovane s proračunom.

2602 – Sofinanciranje društev

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

V skupino »neimenovanih društev« spadajo društva, katerih dejavnost je običajno povezana z dejavnostjo javnega pomena, obenem pa za svojo aktivnost ne prejmejo sredstev iz razpisov, ki jih MOSG razpiše za druga področja (kultura, šport, turizem...). Posameznim društvom je bilo v letu 2015 nakazanih 4.382,05 evrov v obliki enkratne dotacije, kar je 37,40 % manj od načrtovanih sredstev.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Glede na kazalce uspešnosti, kot so uspešno delovanje društev, število in obseg izvedenih programov in projektov, število obiskovalcev na prireditvah in odzivi v medijih ter ocena strokovne javnosti lahko ugotovimo, da pomoč Mestne občine Slovenj Gradec pri delovanju društev daje več kot zadovoljive rezultate.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2604 – Javna blagajna

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

V letu 2015 smo organizirali javno mestno blagajno, v kateri občani Mestne občine Slovenj Gradec plačujejo plačilne naloge zavodov ter podjetij, katerih ustanoviteljica je MOSG, brez provizije. Tovrstne blagajne postajajo v zadnjem času, ko se kot država kar ne moremo otresti kriznih razmer, vse bolj aktualne, saj lahko posamezniku veliko pomeni tudi nekaj evrov na mesec, ki jih na ta način privarčuje. Tudi na ta način Mestna občina Slovenj Gradec prispeva k blažitvi socialnih stisk občanov.

Javna mestna blagajna je pričela z delovanjem 1.10.2015 in je organizirana v sodelovanju s Hranilnico Lon d.d. K sodelovanju smo želeli pritegniti tudi druge izdajatelje plačilnih nalogov, vendar z njimi nismo našli skupnega jezika, zlasti z vidika kritja stroškov. Pričakujemo, da se bo v letu 2016 v javno blagajno vključilo podjetje Elektro Celje Energija d.o.o.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Javno blagajno smo v letu 2015 organizirali, resnično zaživela pa bo, ko jo bodo občani uporabljali v večjem obsegu. V oktobru so občani v okviru javne blagajne namreč plačali le 68, v novembru pa 115 plačilnih nalogov.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2605 – Idejne zasnove in priprava projektov za obdobje 2014 – 2020

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne.

Postavka je namenjena pridobivanju idejnih zasnov, idejnih projektov in drugih strokovnih podlag, ki so potrebne pri preverbi umeščanja projektov v prostor in kasnejši kvalitetnejši pripravi projektnih nalog.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ta postavka je vključena v NPR pod šifro projekta OB112-15-0014.

Opis projekta, z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanje projekta

Cilj projekta je izdelava idejnih zasnov projektov, ki bodo realizirani v novi finančni perspektivi 2014-2020.

Dosežen razvoj/napredek na projektu v letu 2015 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanje načrta in financiranje projekta ter stanje projekta

Glede na plan proračuna je bila naloga v celoti realizirana.

2606 – Sofinanciranje PGD SG – Enota širšega pomena

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

PGD Slovenj Gradec je osrednje in hkrati najstarejše gasilsko društvo v Mislinjski dolini. Leta 2011 je na pobudo MO Slovenj Gradec zaradi nujnosti hitre odzivnosti na prometnih nesrečah kakor tudi za nevarne snovi, Ministrstvo za obrambo podelilo koncesijo PGD Slovenj Gradec. Zaradi neustreznih standardov garderob za operativno članstvo in premajhnih garaž za gasilsko tehniko smo s sredstvi na tej nalogi pomagali društvu pri izgradnji nujno potrebnih dodatnih prostorov. Naloga je 100% realizirana.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Glede na uspešno zaključen projekt lahko ugotovimo, da so bili cilji v celoti doseženi.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2607 – Entente Florale in druge ureditve v mestu

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Mestna občina Slovenj Gradec je v letu 2015 sodelovala na tekmovanju za najlepše urejen kraj v okviru združenja Entente Florale Europe. V okviru tega so se izvedle ureditve uličnega

pohištva, fasad, parkov, hortikulture, cvetličnih nasadov in obvodnega prostora. Dopolnil se je fitness na prostem; izvedla se je ograja pasjega igrišča, postavil čebelnjak.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ta postavka je vključena v NPR pod šifro projekta OB112-15-0011.

Opis projekta, z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanje projekta

V mesecu juniju je potekalo ocenjevanje urejenosti mesta, na katerega se je po 12 letih ponovno prijavil Slovenj Gradec, ki je vrsto let zapored ocenjen kot eno najlepših mest in mestnih jeder v Sloveniji. V soboto, 27. junija 2015, nas je v Slovenj Gradcu obiskala devet članska strokovna komisija evropskega gibanja za urejenost mest, ENTENTE FLORALE.

Komisijo so sestavljali: Dr. Rüdiger Kirsten - Nemčija (predsedujoči), Johanna Renat - Avstrija, Petr Šiřina - Češka, Dr. Andrea Bocsi - Madžarska, Dr. Christy Boylan - Irska, Mauro Franco Paradisi – Italija, Marjolijn Ruijs – Nizozemska, Martina Schlaus – Slovenija.

V celodnevem ogledu našega mesta in okolice smo si z ocenjevalci ogledali 17 lokacij:

1. Graščino Rotenturn
2. Kuharjev park
3. Mladinski kulturni center Ozare
4. Skupnostni urbani vrt Sotočje
5. Promenado ob reki Mislinji
6. Park Rožnik
7. Učni vrt čebelarstva
8. Skate-park
9. Otroški vrtec in mestno otroško igrišče
10. Dom starostnikov
11. Fitness v naravi
12. Primestni gozd Dobrava
13. Mestno pokopališče
14. Mestni park, gimnazijo in splošno bolnišnico
15. Cerkev svete Elizabete
16. Staro mestno jedro
17. Andeški hram

Po pozitivnih vtisih, ki nam jih je ob zaključku ocenjevalnega dne posredoval v imenu članov komisije njen predsednik, dr. Rudiger Kirsten, smo dobili nekaj strokovnih napotkov, v splošnem pa so bili z ogledom našega mesta ocenjevalci zelo zadovoljni. Zlata medalja zveze ENTENTE FLORALE nam bo spodbuda, da bomo z olepševanjem in urejanjem našega mesta in okolice nadaljevali tudi v prihodnje. Na lepoto našega bivanjskega okolja pa smo že sedaj lahko upravičeno ponosni. Podelitev odličij najlepšim evropskim mestom je bila 18. septembra v Bristolu v Veliki Britaniji, kot predstavnik MOSG pa se je udeležil podžupan Jani Potočnik, ki je priznanje tudi prejel iz rok predsednika zveze Entente Florale.

Dosežen razvoj/napredek na projektu v letu 2015 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanje načrta in financiranje projekta ter stanje projekta

S prejemom zlatega priznanja so bili cilji preseženi. Projekt je končan.

2608 – Projekti – priprava na razpise

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Postavka je namenjena pridobivanju projektne dokumentacije za prioritete projekte, za katere so viri financiranja investicije in terminski plani izvedbe že okvirno znani. Prednostna območja naložb so bila sprejeta v strateškem delu *Trajnostne urbane strategije*, prioritetni projekti pa bodo zajeti v njenem izvedbenem delu.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Realizirana finančna sredstva so bila porabljena za plačilo načrtov in druge projektne dokumentacije, za delo preko študentskega servisa in druge storitve, kot so moderiranje, tehnična svetovanja višini 46.943,84 €.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ta postavka je vključena v NPR pod šifro projekta OB112-15-0012.

Opis projekta, z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanje projekta

Dosežen razvoj/napredek na projektu v letu 2015 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanje načrta in financiranje projekta ter stanje projekta

Glede na plan proračuna je bila naloga v celoti realizirana.

2631 - Storitve informiranja

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Mestna občina je na podlagi pogodb o sofinanciranju zagotovila podporo posameznim informativnim medijem, ki objavljajo razna obvestila, članke ali predstavitve dogajanja v Mestni občini Slovenj Gradec. Z njimi smo sodelovali tudi na področju oglaševanja prireditelj in drugih dogodkov v Mestni občini Slovenj Gradec. Mesečno izdajamo občinsko glasilo SGlasnik in občane tudi na ta način informiramo o delu občine.

Za informiranje smo v letu 2015 porabili 113.827,11 evrov, s čimer smo načrtovana sredstva presegli za 7,06 %. Od tega smo za pripravo in distribucijo občinskega glasila porabili 65.753,10 evrov. Pri tem pa je potrebno upoštevati tudi prihodke od trženja oglasnega prostora v SGlasniku, ki so v letu 2015 znašali 7.722,11 evrov.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Z realizacijo te naloge smo zagotovili izdajo kvalitetnega občinskega glasila ter ažurno in kvalitetno obveščanje javnosti prek radijskih valov in tiskanih medijev.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2641 – Energetska pisarna

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Mestna občina pokriva materialne stroške energetske pisarne, medtem ko sredstva za stroške akcij in zaposlenih prispeva ministrstvo. V letu 2015 je bilo za ta namen porabljenih 494,08 evrov, kar predstavlja 42,58 - odstotno realizacijo plana.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Z delovanjem energetske pisarne se povečuje informiranost in osveščenost javnosti, s tem pa se dolgoročno izboljšujejo bivalni pogoji ter zmanjšuje poraba energije.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2643 – Prostorski informacijski sistem

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Za najem programske opreme za prostorski informacijski sistem smo v letu 2015 porabili 4.035,54 evrov oziroma 80,71 % načrtovanih sredstev.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Z aktivnostmi v zvezi z izgradnjo prostorskih informacijskih baz se povečuje učinkovitost izvajanja upravnih nalog. Z vlaganji na tem področju posodabljammo strojno in programsko opremo ter omogočamo tekoče ažuriranje podatkov.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2645 – Mrliško ogledna služba

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Mrliške ogledne in obdukcije občanov je skladno z veljavno zakonodajo dolžna kriti občina, kjer je imel pokojni stalno prebivališče. V odhodek so vključeni stroški sanitarnih obdukcij in mrliških ogledov. Stroški so bili za 22,30 % nižji od predvidenih.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Pri realizaciji te naloge smo svoje obveznosti izvajali skladno z določili zakonskih predpisov.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2646 – Politične stranke

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Politična stranka lahko pridobi sredstva iz proračuna lokalne skupnosti, če je dobila najmanj 50 % glasov, potrebnih za izvolitev enega člana sveta lokalne skupnosti. Pri opredelitvi višine sredstev se izhaja iz izhodišča, da ta ne smejo presegati 0,6 % sredstev, ki jih ima lokalna skupnost opredeljene po predpisih, ki urejajo financiranje občin in s katerimi lahko zagotovi izvajanje ustavnih in zakonskih nalog. Za z zakonom določeno financiranje političnih strank je bilo tako v letu 2015 porabljenih 10.863,96 evrov.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Pri realizaciji te naloge smo svoje obveznosti izvajali skladno z določili zakonskih predpisov.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2649 – Nepredvideni stroški v zvezi s postopki sodišča in državnih organov

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

V postavki so vključeni stroški v zvezi s postopki pred sodišči oz. državnimi organi, ki jih ni mogoče razporediti med že opredeljene naloge v proračunu. Iz te postavke smo krili tudi stroške svetovanja. Za ta namen je bilo porabljenih 10.596,91 evrov, kar pomeni, da je bila proračunska postavka realizirana v višini 70,65 %.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Glede na uspešnost v sodnih procesih lahko ugotovimo, da je na tem področju Mestna občina Slovenj Gradec smotrno porabljala javna sredstva.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2671 – Servisiranje javnega dolga

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Za odplačilo glavnice in plačilo obresti za najeta posojila smo v letu 2015 porabili 806.427,59 evrov. Gre za realizacijo v višini 99,65 %.

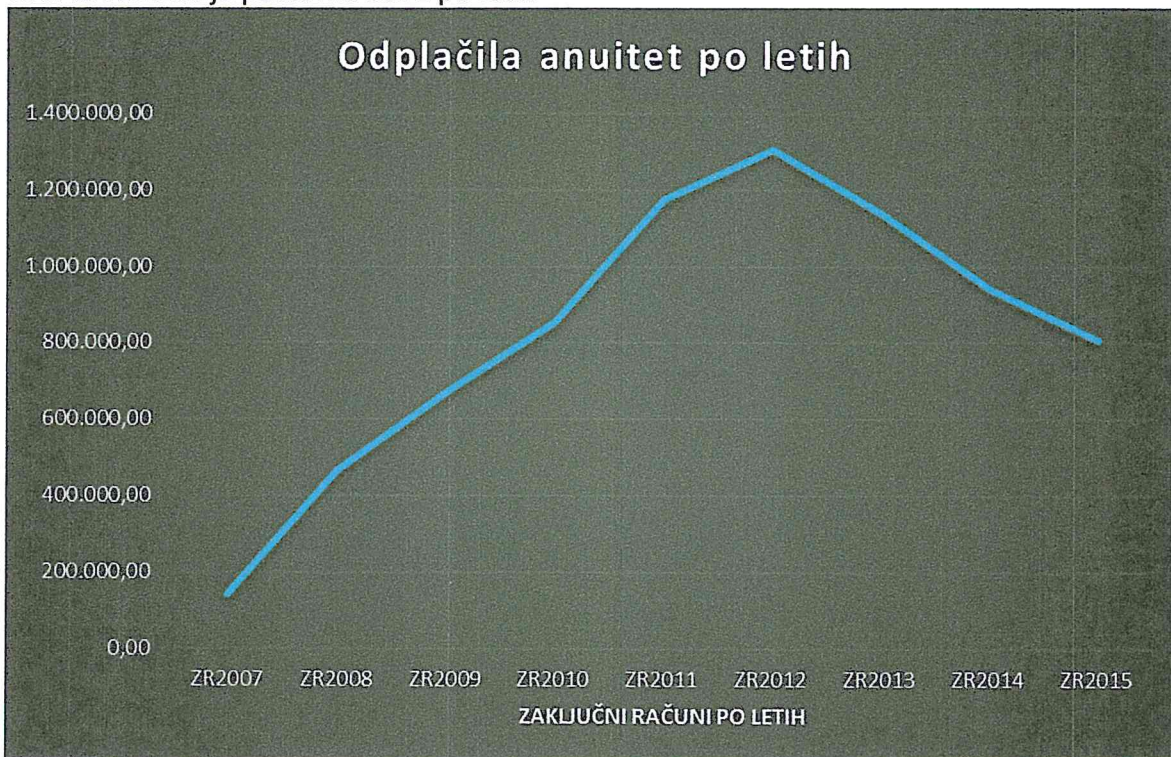
Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Z izvajanjem nalog s področja zadolževanja in odplačevanja posojil smo zagotovili financiranje izvrševanja proračuna občine in zagotavljanje optimalne kratkoročne likvidnosti proračuna.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

Graf 1: realizacije postavke 2671 po letih

2673 – Zavarovanje premoženja

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Vrednost realizacije te postavke za leto 2015 znaša 24.886,81 evrov ali 75,70 odstotkov s proračunom načrtovanih sredstev.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Tudi v letu 2015 smo nadaljevali z analizami obstoječih zavarovanj in povečevanjem njihove kakovosti, tako z vidika ustreznosti posameznih zavarovanj kot z vidika zajemanja (že obstoječega in novo pridobljenega) premoženja med zavarovano premoženje.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2675 – Ustanova Karla Pečka

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Zaradi nezanesljivosti prihodkov iz naslova donacij, iz katerih smo doslej prispevali k rednemu nakazovanju štipendij, ki jih Ustanova Karla Pečka podeljuje koroškim študentom, smo v proračunu za leto 2010 oblikovali novo postavko, s katero smo zagotovili nemoteno delovanje Ustanove. Postavko smo s porabljenimi 2.720,00 evrov realizirali v višini 68 %.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

V letu 2014 je Ustanova akademskega slikarja Karla Pečka štipendirala tri štipendiste, v letu 2015 pa enega.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2681 – Regionalni razvojni program Koroške

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Obveznosti, ki jih ima Regionalna razvojna agencija Koroške (v nadaljevanju: RRA) do Mestne občine Slovenj Gradec, so opredeljene v Pravilniku o organizaciji in pogojih za opravljanje nalog regionalne razvojne agencije ter poslovnega načrta za prihodnje leto. Mestna občina Slovenj Gradec po ključu razdelitve, opredeljenem s pogodbo, zagotovi sredstva za delovanje RRA. Postavka zajema stroške delovanja RRA v višini 28.977,88 evrov.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

RRA opravlja svoje zgoraj opredeljene obveznosti.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2685 – Finančni nadzor

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

V skladu z določili Navodila o oblikah in izvajanju notranjega finančnega nadzora v občinah mora občina zagotoviti organiziranje ustreznih oblik notranjega finančnega nadzora v občini in izvajanje notranjega revidiranja. Občina lahko zagotovi notranje revidiranje tudi tako, da najame zunanega izvajalca. Revidiranje je izvajala revizijska hiša LORIS d.o.o. iz Dravograda. Poleg tega smo kot vsi proračunski uporabniki v Sloveniji v skladu z zahtevo Inšpektorata za javni sektor izvedli preverbo določitve in izplačil plač za obdobje od 1.8.2008 (od uvedbe

novega plačnega sistema) do 31.12.2013, zato so bili v letu 2015 odhodki na tej postavki višji kot običajno in so znašali 8.723,00 evrov.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Z revidiranjem se povečuje kakovost in zakonitost dela uprave MOSG, kakovost evidentiranja poslovnih dogodkov in smotrnost porabe javnih ter drugih sredstev. Opravljena je bila tudi preverba določitve in izplačil plač za obdobje od 1.8.2008 (od uvedbe novega plačnega sistema) do 31.12.2013.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2686 – Lokalne volitve

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Čeprav v letu 2015 seveda ni bilo lokalnih volitev, smo v tem letu za ta namen zaradi računov, ki smo jih prejeli šele konec leta 2014, porabili sredstva v skupnem znesku 3.154,96 evrov.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Financiranje lokalnih volitev je zakonska obveznost občine.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2688 – Vzdrževanje gasilskih domov

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

V okviru te proračunske postavke so se zagotovila sredstva za zagotavljanje požarnega varstva, zlasti za zagotavljanje sredstev za gasilska orodišča. Financiranje gasilskih orodišč je v zakonu o gasilstvu in pogodbi o izvajanju javne gasilske službe opredeljeno kot temeljna naloga občin.

V praksi se je izkazalo, da so dobro urejena in vzdrževana gasilska orodišča omogočala učinkovito izvajanje gasilskih intervencij in drugih nalog zaščite in reševanja v občini. Iz te postavke je bilo v letu 2015 porabljenih 23.690,80 evrov, s čimer smo plan v celoti realizirali.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Vzdrževanje gasilskih domov poteka po načrtu v skladu s programom vzdrževanja. Z vzdrževanjem gasilskih domov prispevamo svoj del k aktivnostim gasilskih društev in družabnemu ter kulturnemu dogajanju v vaških skupnostih.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2689 – Finančni nadzor javnih zavodov

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

V letu 2005 smo začeli izvajati revizijski nadzor javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Slovenj Gradec. Revizijo je izvedla revizijska hiša Loris d.o.o. V letu 2015 smo za ta namen porabili 20.740,00 evrov oziroma 82,96 % načrtovanih sredstev.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Z revidiranjem se povečuje kakovost in zakonitost dela javnih zavodov, katerih ustanovitelj je MOSG, kakovost evidentiranja poslovnih dogodkov in smotrnost porabe javnih ter drugih sredstev.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2690 - Oskrba in namestitvev malih živali

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke z obrazložitvijo, kateri ukrepi (aktivnosti) za doseganje ciljev so bili izvršeni glede na načrtovane in kateri ne

Po Zakonu o zaščiti živali je lokalna skupnost dolžna zagotoviti pomoč in oskrbo zapuščenim živalim. V ta namen smo v letu 2015 porabili 12.011,48 evrov ob načrtovanih 15.800,00 evrih.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Pri realizaciji te naloge smo svoje obveznosti izvajali skladno z določili zakonskih predpisov.

Navezava na projekte v okviru proračunske postavke

Ni navezave na projekte.

2. OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

Glede na dejstvo, da v tem finančnem načrtu najdemo postavke s praktično vseh področjih proračuna (n.pr. servisiranje zadolževanja, zavarovanje...), je razumljivo, da tukaj navedene postavke vplivajo na najrazličnejša področja. Tako nekatere postavke sodijo na področje uprave (revizorske storitve), kulture in športa (Neimenovana društva), požarne varnosti....